

References

1. The law of Ukraine about innovative activity [electronic resource] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15/ed20121205#Text>. (дата звернення 15.04.2021).
2. Березняк Н. В., Кваша Т. К., Новіцька Г. В. Досвід розбудови інформаційної інфраструктури інноваційної сфери у США. 2012. № 2. С. 14–20.
3. The National Information Infrastructure: A High-Performance Computing and Communications Perspective. Randy H. Katz, William L. Scherlis, Stephen L. Squires. URL: <https://www.nap.edu/read/6062/chapter/40>. (дата звернення 15.04.2021).
4. Сухоручкина И. Н. Структура и функции Национальной системы научно-технической информации Японии. *НТИ*. Сер. 1. Организация и методика информационной работы. 2006. № 5. С. 22–31.
5. Арский Ю. М., Гиляревский Р. С., Туров И. С., Чорный А. И. Инфосфера: информационные структуры, системы и процессы в науке и обществе. М.: ВИНТИ РАН, 1996. 489 с.

Севастьянов Р. В.,

кандидат економічних наук, доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ЯК СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ РОЗВИТКУ РОЗУМНОГО МІСТА

Основою концепції розумного міста є використання інформаційних технологій для більш ефективного функціонування інфраструктури та відповідності потребам жителів. Ідея такого міста полягає в тому, щоби завдяки збору інформації в режимі реального часу усі ресурси міста можна використовувати більш продуктивно. Це дозволяє економити кошти громади, надавати якісні сервісні послуги.

Сучасне місто – це рушійна сила економіки країни, осередок культури й освіти, основа для реалізації технологічних та соціальних інновацій. Розвиток комфортної інфраструктури впливає на економічні показники міста, визначає його привабливість для кваліфікованих спеціалістів та інвесторів, що підвищує конкуренцію міст.

Сучасні міста повинні вирішувати найскладніші завдання поєднання комфорту та соціальної привабливості для містян з розвиненою інфраструктурою, екологічною безпекою та швидким розвитком розумних технологій (smart-технологій).

Великі міста завжди були й залишаються центрами розвитку цивілізації. Мешканці сучасного міста перестають бути виключно користувачами, перетворюючись на постачальників міського сервісу.

Розумні міста сьогодні – це сучасна модель міської трансформації, в якій інформаційні технології дозволяють вирішити найскладніші проблеми, якісно змінити систему управління і створити умови для розвитку громади і кожної людини.

Концепція «розумного» міста передбачає ефективне використання різноманітних інформаційних технологій з метою більш ефективного задоволення потребам жителів міста та підприємств.

Сутність ідеї розумного міста полягає в тому, щоб в режимі постійного моніторингу різноманітні ресурси можна було б використовувати більш продуктивно на основі принципів сталого розвитку.

Існує два основних підходи до вживання поняття "розумне місто":

перший — переважно використовується великими ІТ-компаніями для просування своїх продуктів на місцевому рівні і має на меті автоматизацію всіх процесів життєдіяльності міста;

другий — в контексті сталого розвитку, застосовується для підкреслення важливості використання інформаційно-комунікаційних технологій в усіх сферах функціонування міста для поліпшення якості життя його мешканців [1, с. 89].

«Розумна» інфраструктура міста може включати такі елементи: фізичну інфраструктуру та цифрову інфраструктуру.

До фізичної інфраструктури входять транспорт, енергетика, вода, телекомунікації, відходи.

До цифрової інфраструктури входять сенсори, internet of things (IoT), мережі, big data та ін.

Електронні сервіси розумного міста можуть включати в себе такі елементи:

1. енергетика: передбачає ряд рішень, що застосовуються в областях енергопостачання та енергозбереження (програми управління попитом, енергоефективності та інтеграції відновлюваних джерел енергії);

2. захист навколишнього середовища: модернізація водних систем, моніторинг споживання води, системи екологічної безпеки та контролю;

3. розумні будинки: передбачає створення або облаштування окремих будівель, які акумулюють в собі всі інженерні та інформаційні системи і інтегруються в єдину систему управління;

4. транспорт: передбачає створення системи інтелектуальних транспортних і логістичних систем, які забезпечують моніторинг і управління трафіком;

5. послуги для громадян (уряд у смартфоні): передбачає застосування інформаційних технологій для надання державних та комунальних послуг для фізичних та юридичних осіб.

Розглянемо електронні сервіси, які функціонують у м. Запоріжжя (табл.1).

Кількість міських жителів в Україні поступово збільшується. Тому для підвищення кількості та якості електронних послуг, владі, підприємствам та громадським організаціям слід аналізувати відкриті дані й ухвалювати рішення для покращення життя городян. Таким чином у м. Запоріжжя використання електронних сервісів дозволяє використовувати інформаційні технології для ефективного функціонування інфраструктури міста.

Література:

1. Чукут С. А., Дмитренко В. І. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження Е-урядування на місцевому рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. № 13, 2016. С. 89–93. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/13_2016/17.pdf. (дата звернення 15.04.2021).

2. Офіційний сайт Запорізької міської ради. (Електронні сервіси). URL: <https://zp.gov.ua/uk/page/e-services>. (дата звернення 15.04.2021).

Таблиця 1.

Електронні сервіси для фізичних та юридичних осіб у м. Запоріжжя

Сфера	Назва сервісу	Опис послуги
Транспортна	Waze	Онлайн-додаток про ситуацію на дорогах міста, допомагає вибрати кращий маршрут та швидше дістатись до потрібного місця
	EasyWay	можливість в реальному часі відслідковувати переміщення комунального транспорту на мапі міста , та бачити розклад його прибуття на зупинку
	Служба інспекторів з паркування	підтримка правопорядку щодо паркування в місті, можливість онлайн надати скаргу на правопорушника та сплатити штраф
Сфера житлово-комунального господарства	Міський контакт-центр 15-80	можливість для громадян в онлайн режимі звернутись до комунальних служб Запоріжжя щодо ремонту або встановлення інфраструктурних об'єктів, кожен мешканець міста може на інтерактивній мапі побачити на якому етапі знаходиться його звернення, на розгляді воно чи вже виконується)
	Особистий кабінет мешканця	(Особистий кабінет - електронний сервіс, який виконує роль комунікатору між підприємствами-надавачами комунальних послуг та міськими службами з одного боку і мешканцями міста з іншого)
	uMuni	енергоефективність, відслідковування та оптимізація витрат будівель на енергоресурси
	Безпечне місто	- можливість в онлайн режимі слідкувати по камерах за життям міста, у разі надзвичайної ситуації є можливість звернутися до управління сайту з проханням проотру камер на предмет будь-яких ситуацій
	Запорізький міський простір	сайт з усіма проектами , які реалізуються за рахунок бюджету , місце їх знаходження на мапі міста
	Укриття	сайт із інтерактивною мапою на якій позначені всі укриття міста на разі будь-якої надзвичайної ситуації
Здоров'я та медицина	Helsi	можливість онлайн-запису на прийом до лікаря
Культурно-розважальна	Туристичний портал	сайт із усією туристичною інфраструктурою – готелі, ресторани, театри , музеї, найбільш цікаві пішохідні маршрути і т.д.
	Культура	сайт з усіма найближчими та актуальними подіями міста - концертами , виставками, ярмарками та іншими івентами
	Спортивний портал	сайт із спортивними подіями та досягненнями жителів міста
Соціально-економічна	Електронні петиції	сайт із електронними петиціями, які можуть бути підтримані будь-яким мешканцем міста та розглянуті місцевою владою
	Громадський бюджет	дозволяє мешканцю взяти участь в тому, як і де бюджетні кошти будуть використовуватися для поліпшення життя міста
	Прозорий бюджет	сайт дозволяє побачити надходження до місцевого бюджету усіх податків та всі витрати бюджету на різні сфери господарства
	ProZorro	сторінка із усіма тендерами і закупівлями на гроші з громадського бюджету
	Інвестиційний портал міста	допомога громадянам щодо інвестування і розгортання проекту
Адміністративно-соціальні послуги	Центр надання адміністративних послуг	сайт із усіма онлайн-формами декларацій, реєстрів та всіх видів послуг , від бізнесу та будівництва до майна і реклами
	Соціальні послуги	сторінка із усіма онлайн-формами заяв та бланків для звернення в соціальні органи держави для допомоги
	Служба у справах дітей	сайт для зв'язку із соціальними службами щодо усиновлення або встановлення опіки над дітьми